

Jan Moulaert is licentiaat geschiedenis. Voor zijn opmerkelijke verhandeling *ONTWAKING en de KAPEL. Bijdrage tot de geschiedenis van het anarchisme te Antwerpen 1894-1910* werd hem in 1980 de Hubert Pierlot-prijs toegekend. Dit boek is een herwerkte versie van het *Deel I : Het anarchisme in Frankrijk, Nederland en België omstreeks 1890-1910* van deze verhandeling. De auteur is op dit ogenblik werkzaam als aspirant N.F.W.O. aan de Leuvense universiteit.

Jan Moulaert heeft zich verdiept in de militante praktijk van de anarchistische beweging in drie Westeuropese 'buur'landen, Frankrijk, Nederland en België, meer bepaald voor de periode 1890-1914. Uit die jaren stamt de onbillijke 'gelijkschakeling' van anarchisme met terrorisme. Veel meer dan een tijdelijke afwijking was het terrorisme nochtans niet.

Veruit de hoofdbekommernis van de Franse anarchistenvormde integendeel de vakbeweging, die in hun ogen het geëigende terrein was om de 'sociaal-demokratische konkurrent' met enige kans van slagen van de 'arbeidersmarkt' te verdringen. In Nederland ontstond uit de Sociaal-Democratische Bond een belangrijke beweging van 'vrije socialisten' voor wie het 'politiek socialisme' ten eeuwigendage uit den boze was.

Na 1900 versnipperde de anarchistische activiteit zich meer en meer over allerlei deelterreinen : anti-militarisme, kolonizatie- en koöperatiebeweging, neo-malthusianisme, opvoedingsbeweging en zelfs vegetarisme...

Van het anarchisme in België brengt dit boek als eerste een representatieve doorsnede. Het geeft een beeld van de anarchistische oppositie tegen de 'politiek' van de Belgische Werkliedenpartij, maar ook van de anarchistische uitstraling op de artistieke en intellectuele avant-garde, en dit aan beide kanten van de taalgrens.